

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre 2 > 50 >
Negyedévre 1 > 25 >

Községeknek, körjegyzőknek néptanárnokoknak:

Egész évre 4 frt, — félévre 2 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Károly fia, Domján I., Engel Lajos, Greiner Lipót kereskedésében és Tassz Vilmos dohánytözsédségében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

[Hirdetéseket]

elfogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legjutányosabb árak szabotnak. Minden kiküldött hirdetés után 30 kr. helyegdíj fizetendő.

Nyilttérben egy sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer. Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda. Kéziratok nem adatnak vissza.

Megyei közgyűlés.

Ugyanazon napon, talán éppen azon pillanatban, midőn a magyar országgyűlés 162 főnyi többséggel szavazta meg általánossággban az állami kinevezésen alapuló megyei reformot, választá meg Baranyavármegye a siklósi főszolgabíró és tölté be az e választás által megüresedett tisztviselői állásokat.

162 főnyi többség! Ez óriás szám nemcsak a magyar kormány és ezzel a magyar állam erejét mutatja, de a legszánandóbb színben tünteti föl azt a törpe kisebbséget, mely nem elégedve meg a reform elvi ellenzésével, gyöngesége és legyőzete tudatában kész volt megmozgatni minden követ, szentségtelen kezekkel megtépni a parlamenti tisztesség babérszoruját is, csak hogy előre tudott leveretésének beismerését pár perccel hátrálta-sa és hogy a bámuló világ a 2-szer 2 = 4 alapján ne nyerjen kétség-telen bizonyítékot az iránt, hogy ők, kik minduntalan a nemzet nevében beszélnek, tulajdonképen csak elenyésző kisebbség, melynek az irányt megszabni sem joga, sem hivatottsága, sem alkalma, sem képessége.

Aligha tévedünk, midőn azt mondjuk, hogy Baranyavármegye közönsége a siklósi főszolgabírói állás betöltésénél gyakorlá utolsó soros tisztviselő választási jogát. Mint a megye néhai főjegyzője sírfeliratában tüntetőleg hagyta az utóvilágra, hogy ő választott főjegyző volt, azonképen Benyovszky Manó, a siklósi járás egyhangulag megválasztott főszolgabírája is elmondhatja, hogy — emberi számítás szerint — ő Baranyavármegyének utolsó választott főszolgabírája. Emiéri számítás szerint mondjuk, mert bár a közügy szempontjából óhajtható volna, hogy egyik-másik főszolgabíróság vezetése más, hivatottabb kezekbe kerüljön, ezen kívánsággal — már csak a stabilitás szempontjából is — bátran várhatunk a kinevezés életbelépéteig, amikor a tisztviselők átvétele alkalmával a kormányknak nemcsak módjában, de kötelességében is állandó egyuttal a választási rendszer áldásaiból nyakunkon maradt árnyszolgabírákat és általában a be nem vált tisztviselőket a jól vagy rosszul megérdemelt nyugdíjba küldeni, örökös szemrehányású azoknak, kik, mert öök volt a döntő hatalom, e gyaász alakokkal a megye közönségét évtizedeken át megnyomorították és a sógor-ság, komaság, pajtáság mindenek fölött való kedvéért kompromittálták a választás magasztos elvét, mely nem a megyei önkény járszalagján vezetett, hanem józan

eszével élni is tudó népnek való. A magasztos elv kezelőinek fogyatékosságából megdől, a nemzet lemondott róla, átadva azt az arra leghivatottabb kezekbe, melyben a nemzet a legnagyobb erősségévé, egysége és rendezettsége leghatékonyabb tényezőjévé fog válni és ezen meggyőződés az oka annak, hogy e több százados cardinális jogról örömmel mondunk le, mert tudjuk, hogy a mi hatalomról mint egyének lemondunk, az a közhatalom erősítésére szolgál és melyik magyar az, ki előtt előbbre való a sajátégyeni, mint a magyar állam hatalma?

De térjünk vissza a megyei közgyűlésre.

Benyovszky Manó megyei I. aljegyzőnek siklósi főszolgabíróvá történt megválasztása következtében az üresedések egész sora következett, mely megüresedett állásokra a Siskovich Tamás, Balasko János, Driesz Lajos, dr. Fesztli Károly, Czizerer Ákos és Kisfaludy Pálból álló kijelölő bizottság egyhangú jelölése szerint megválasztottak: I. aljegyzővé Koszits Kamil II. aljegyző, ennek helyébe Percei Béla árvaszéki jegyző, ennek helyébe Stenge Ferenc III. aljegyző, ennek helyébe Szinkovits Károly közigazgatási gyakornok. Pénztári tiszté megválasztott Denk Lajos.

A közgyűlés fontosabb tárgyai közül első sorban emelendő ki a belügyminiszternek a Baán község előjárói ellen folyamatban levő fegyelmi ügyben a megyéhez intézett rendelete, mely méltatlankodó szavakkal itéli el a baáni ügyet, az ott divott községi mellékszámadásokat, mely viszonyokat a minister a laza felügyeletnek és a felügyelet hiányának tulajdonítja és fölszólítja a megyét, hogy a közigazgatás jó hírnevét kompromittáló ily állapotokat ne tűrjön és hogy szigorú ellenőrzéssel legyen rajta, hogy az ily kóros állapotok földeríttessenek.

Értjük és méltányoljuk a minister megbotránkozását, de midőn a megye közönségéhez intézett fölszólítását helyeseljük, meg kell jegyeznünk, hogy a baáni ügyért a megye mai intézőit kárhozzatni nem lehet, ők ezt mint örökséget vették át a multból, mely el volt telve az autonomia gőzével és a választás dícsőségébe burkolózva, megtúrte a megvesztegetett tisztviselőket és rossz példaadással corrum-pálta a községeket. Egyébiránt, mint az alispán megjegyezte, Baán község ügye ma már a rendes kerékvágásban van és a mostani számadások is kellő rendben talál-tattak, jövőre pedig Baánba és a szük-séghez képest más községbe is tisztelet-beli számvevőtisztek fognak kiküldetni a

szigorubb ellenőrzés céljából, mit csak helyeselhettünk.

Nem kevésbé érdekes volt a somberekli jegyző felebbezési esete, ki az illetéktelenül szedett napidíjak visszafizetésére ítéletet. Csodálkozásunknak kell kifejezést adnunk a fölött, hogy a megyegyűlésen hangok emeltek a visszafizetés elengedése, illetőleg az alispán által már behajtott összeg visszaadása mellett. Bár mit írjanak elő a formalitások, az tény, hogy a napi díjak illetéktelenül szedettek és ily esetben elnézést gyakorolni csakugyan nem más, mint compromittálása az önkormányzatnak, mely látja az elkövetett hibát, de azt kijavítani, megakadályozni vagy megtorolni nem meri, vagy nem akarja, a mi így is, ugy is bűn és a legveszesebb következményeket hozhatja maga után. — A közgyűlés a felebbezést elutasította és ezzel lekerül a színpadról a somberekli ügy, mely megérdemli, hogy megbeszerte levonassék belőle az üdvös tanúság.

A közgyűlésnek van egy sötét pontja is: azon határozat, mely a pécsi színházi pótadóra vonatkozólag hozott. A belügyminister a pótadó kivetését nem hagyta jóvá. A minister e határozata nemcsak teljesen okadatolhatatlan, de a legnagyobb mértékben atyáskodó is. Helyeseljük, ha a kormány a kiskorúakat, vagy gyámoltalanokat pártfogása alá veszi, de ugy véljük, hogy Baranyavármegye közönsége eléggé érett arra, hogy maga intézze ügyeit és ha egy nagy megye a hazafiaság leikesezésével áldozatra szánja el magát és egy általánosan elismert culturalis célra pótadó szavaz meg, e pótadó kivethetését a belügyminister csupán az önkény megrovást érdemlő sugallatára tagadhatja meg, a mit az illető törvényhatóságnak, ha csak egy szemernyi érzék lüktet ereiben az önkormányzat iránt, elhallgatnia nem szabad. Baranyavármegye közönsége azonban Szieberth Nándor fölszólalása ellenére tétet fejet hajtva fogadta a minister tiltó határozatát, beismerve ez által, hogy az önkormányzat lényegével még az önkormányzat sallang vezérei sincsenek tisztában és kétségtelenül bebizonyítva, hogy Baranyavármegye ajánlata a pécsi színházra — nem volt komoly, hanem csak nagy-szavu színfalhasogatás, mely messzire elhangozván, csak arra volt jó, hogy a pótadó kilátásba helyezésével megakadályozza az önkéntes aláírásokat, most pedig, a pótadó megvonásával csaknem beláthatatlan időre lehetetlenné teszi a pécsi színház megépítését, melyre pedig, mint egyedüli szellemi szórakozó helyre, a

vidéki intelligenciának még nagyobb szükség van, mint Pécs városának.

Pécs városa e váratlan fordulat dacára is föl fogja építeni színházát és midőn a meggyőződésünknek kifejezést adunk, hangsúlyoznunk kell, hogy a megye segélyének megvonása percétől egy megyei sem tehet jogosan szemrehányást Pécs városának a szinkör, vagy a nyári színi idény miatt.

Feiler Mihály.

Pécs sz. kir. város polgári leányiskolájának az összes községi népiskoláinak értesítője az 1890—91. iskolaévről.

Beküldetett szerkesztőségünkhöz és valóban elfogulatlanul jól eső örömmel tapasztaltuk első pillanatra az iskolaszék megbízásából Schneider István testületi elnök által szerkesztett és 74 lapra terjedő bő értesítőből, hogy városunkban a népoktatásügyi állapot évről-évre örömdetesesen fejlődik. — Erről győző meg bennünket az évi eseményeket kimerítően ismertető előző, a tanítótestület névsora, az egyes tanítványok következetes sorrendje az érdemsorozattal és a minden oldalilag tájékozást nyújtó gazdag s tanulságos statisztikai táblázatok.

És mindez a város alkotmányosságának eredményül tekintendő, mert ezen szép haladást fejtető sikerhez az állam segélykép egy garassal sem járul, mint ezt számos nagy községnél tapasztaljuk, de azért a kormány támogatásával kevésbé látjuk arányosnak a községség alkotmányosságát, nem az iskolai viszonyok fejlődését.

A husz évvel azelőtt bosnyák, német, magyar és egyéb bevándorlott vegyesajkú lakosság ma már nyelvben és értelemben teljesen magyar, mit az előzőekben látnak feltüntetve, mely örömdetes jelenség okát egyrészt leginkább az iskolaügynek fokozatos természetű fejlesztésében kell keresnünk, másrészt az okkerü tanítási módokat üdvös keresztülvételre biztosították az elért hazafias czél sikereit.

Az előzőekben ki van tüntetve, miszerint a lefolyt tanév — mely valóban a megröbáltatások éve volt és még sem maradt mögötte az előzőknek, dacára annak, hogy a typhusjárvány, mely városunkat oly érzékenyen sújtotta, nem csekély gondot okozott egyrészt a hatóságoknak s másrészt kétszeres fáradtságot a tanítótestület tagjainak. Tagadhatatlan, hogy a járvány okozta állapotok kihatással voltak magára a tanítás eredményére is, mert hisz ki ne ismerné be, hogy mily nehezen pótolható oly mulasztás, midőn egyrésztől a tanítványok egy harmad része hónapokon át nem halgatja az előadásokat, másrészt, midőn a tanítótestület tagjainak majdnem fele ugyanannvi időn át gátolva volt a betegség által munkája teljesítésében. Isten óvja városunkat hasonlóan ismétlődésétől!

A beiratások az összes városi községi népiskoláknál aug. hó 31. és szept. hó 1. és 2. napjain teljesítettek, mi előzőleg — az egyes iskolai kerületek kijelölésével — falragaszok által hozatott a községség tudomására.

Beiratott a népiskolákba 1474 fül, 886 leány; összesen 2360 gyermek, 121-vel több az előző évben beiratottak számánál. — A polgári leányiskolában beírt növendékek száma 151, mely szám a múlt évi létszámot szintén meghaladja. Az iparos-és kereskedőtanoncz iskolába beiratkozott összesen 803 tanoncz és pedig 91 kereskedő és 712 iparostanoncz, mi a múlt évhez képest ismét lényeges emelkedést mutat. — A vasárnapi ismételő iskolába 141 fül, 252 leány; összesen 393, mely szám a múlt évi állományánál 68-al több. S így az összes beírtak száma 3707, mely szám 228-al mulja fölül a tavalyi létszámot. A tanulók számának emelkedése főleg a belvárosi fiúiskolában oly nagy, hogy különösen a felső osztályokban mindenhol meghaladja a törvényesen megengedett lét-

számot, mely körülmény kétségtelenül már a legközelebbi jövőben párhuzamos osztályok megnyitását teszi szükségessé. Mire névze az iskolaszék hétfőn tartott ülésén határozott is.

Az iskolaév elején 3 tanítóvá választása ejtetett meg, mely körülmény összefüggött az osztályok száporulatával. Megnyitották a belvárosi leányiskolát a 3. osztály és a budai külvárosban az ágostonteri iskolánál az 5. leányosztályt. A Banya-telep környékén lakó, de a Dunagőzhajózási Társulat kötelékébe nem tartozó munkások gyermekeinek iskolába járásáról, mint rég érzett hiányról is gondoskodott az iskolaszék, akként, hogy a társulat belegyezésével a telepi iskolánál két új tanítói állást szervezett és fizet. A városi zeneiskolában egy továbbképző tanfolyam azok számára, kik a négy évi kurzust bevégezték és magasabb zenei kiképzetésben kívánnak részesülni.

Az ágostonteri népiskolánál elhelyezett gyermekmenhelyben a naponkénti létszámot véve alapul, gondoztatott átlag 12 gyermek részint ingyen, részint 10 kr. napi ellátási díj mellett. Ezen áldásos intézmény haszna kiterjed leginkább azon szülőkre, kiket foglalkozásuk egész napra hazulról elszólít, kiknek senkijök sincs, kire kisdedeiket bízhatnák. Kívánatos volna ily üdvös intézményt létesíteni a szigeti külvárosban, sőt még a belvárosban is.

A polgári leány- és az összes községi népiskolákban 62 tanerő működött, ide érve a hitoktatókat és szaktanítókat. A tanítótestületi könyvtár, melynek gyarapítására a város évente 50 frtot áldoz, ma már szép gyarapodást tüntet fel. A szegény gyermekek tankönyvekkel és ruházzal való ellátásáról is nagylelkűen gondoskodott a hatóság, melyhez a Pécsi Tak-pénztár dícséretes készséggel kozzájárul. Továbbá a szorgalmas és jóviseletű növendékek megjutalmazására és buzdításul a városi községség 150 frt értékű jutalom-könyvet osztott ki és ugyan e célra a Pécsi Takarékpénztár 122 frtot adott. Pécs város községsége (iparostanulóknak) 51 frtot, zeneiskolai tanulóknak 10 frtot és Szuly János ügyvéd 5 frtot. Ezeknek Kivul Lözert Ida urnó a polg. iskola részére Cantu Caesar világtörténelmet (17 kötet), Pokász Amália tanító pedig a felső vámház-utcai iskolának egy díszes lobogót ajánlékozott.

A rudolfnemi árvaházi leányiskolára vonatkozólag nem halgathatjuk el, hogy annak fontartása fölösleges, sőt káros mert hallomás szerint bejáró növendékek is annak és ezekkel együtt a létszám nem több 40-nél, kik osztatlanul egy teremben 5 osztály csoportban vannak beosztva. Az I-ső osztályban volt 5, a II-ban 7, a III-ban 9, a IV-ben 14 és az V-ben 5 leány. És ezek közül is kettő meghalt, egy kimaradt. Az oktatást pedig egy irtalmas nővér végzi, képzhetni mily működési eredménytel. Szerény nézetünk szerint ez beszűntetendő volna már azon egy okból is, mert van a szigeti városban osztott 5 osztályú leányiskola, mely drágán fontartott iskola osztályainban a létszám amugy is csekély. Az I. és II. osztályban 60—60, a III-ban már csak 40, a IV-ben 28 és az V-ben 19 növendék volt a múlt évben. Ezért nem érdemes osztályonként külön-külön tanerőket alkalmazni.

A szegény számandó árvák azzal, hogy a házban van iskolájuk, teljesen elvonatnak a külvilágtól; így az élethivatásukra való előkészítés nagyon egyoldalúvá válik, eszmekörük, gondolatmenetük hiányos, gyarló marad, mert nem érintkeznek más gyermekekkel, mi által gyarló bábokká törpülnek, testben, lélekben elcsatnyulnak. Egészségi szempontból fölötté káros, midőn szegény teremtesek hosszú évek során mindig a falak közt elzárva tartatnak.

Osztassanak be az árvák az amugy is üres szigeti városi leányosztályokba, az irtalmas nővér pedig hagyassék tulajdonképi humanus rendeltetése terén.

— **Az orsz. izr. tanítóegyesület baranya-somogy-és tolnamegyei köre** jul. 8-án tartotta az idei gyűlését Kaposvár vendégszerető falai közt. Már az előző napon érkezett az egyesületi tagok nagyobb része, kik d. u. 6 órakor a közgyűlés napirendjének megállapítása végett előérkezletet tartottak. Ennek befejeztével a jelenvetály a „Fiume” kávéházban ismerkedési estély jellegével bíró közös vacsorára gyűlt össze.

Julius 8-án reggel 9 órakor nyitották meg a közgyűlés a hitközség tanácstermében a kör elnöke: Klingenberg Jakab által, ki díszes beszédében a három megye területéről egybesereglett tanítókat és a jelenvet vendégeket melegen üdvözölte, majd áttérve a kör működésére, erről kimerítő jelentést tett. A mult évi, Szigetvárot tartott gyűlésről szóló jegyzőkönyv felolvasása után következett Gömöri Ármín kaposvári tanító a közgyűlés a szülői ház közt viszonnyról szóló értekezése, mely, minthogy a viszonyt igen sötét színben mutatta be és ezért csakis a családot védolta, hosszabb vitára adott okot, melyben többek közt Vértessé Magocsról és Schlesinger Mosdósról vettek részt. kik tapasztalataikra hivatkozva, azon meggyőződésnek adtak kifejezést, hogy a tanító tekintélye leginkább működésétől és egyéni tulajdonságaitól függ.

Ezután tartotta Hochzózséfé pécsi tanító a tanító társadalmi állása című felolvasását, mely magvas tartalmánál és szép nyelvezeténél fogva általános tetszést aratott. Eppen úgy sikerült Friedlgnác nagyatádi és Kohnmórpécsi tanítóknak pedagógiai munkalataikkal bebizonítani, hogy a kor színvonalán álló, képzett tanferfiak, kik fáradtságot nem kímélve, önképzetüket a haza és hitfelekezett javára folytatják.

Elnök indítványára az előadóknek jegyzőkönyvi köszönetet szavaztatott.

Most az egybegyűlt k. engedve dr. Bakonyi Ferencz hitközségi elnök szeretetre méltó meghívásának, résztvettek a hitközség által tiszteletükre rendezett lakomán, melyet szebbnél szebb felköszöntők fűszereztek.

Ezen alkalommal az egyesület 6 új tagot nyert és remélhető, hogy Kaposvár intelligens, jobbmódu elemei közül néhányan belepnek az egyletbe pártoló tagnak. Weisz I. dombóvári tanító indítványára az ottani hitközség meghívása folytán a legközelebbi ülés Dombóvárot fog megtartani.

Örömmel ragadom meg az alkalmat, írja levelezünk, annak constatalására, hogy Kaposvár most is megmutatta, miszerint méltó jó hírehez, hogy a tanító tiszteletét becsüli és a tanügy érdekében felkeszenni tud.

Fogadják azért mindnyájunknak halaját és azon biztosítást, hogy köriökben való időzésünk mindig kellemes visszaemlékezésünk tárgya leend.

r. i.

Pécsi kir. táblai Értesítő.

Tárgyalásra kitűzött ügyek.

I-ső polgári tanács.

Dr. Daempfsándor.

- V.
482. Lederer Lipót — Wolheim F. 2507 frt tőke s jár.
520. Strausz Ignác — Kovács György váltóper 245 frt 94 kr.
536. Vajda József — Fleischmann Ign. végrh. megszűnt.
946. Molnár Mihály — özv. Jaksa Ferencz 1400 frt.
1319. Vaszary Mihály — Vaszary Gyula 1000 frt.
1434. Hochsinger Sándor — Dr. Bedő Béla 2844 franc 20 cent iránt.
Tolnai Antal.
V.
424. Klein J. — pécsi köles seg. egyll. 1876 frt és 789 frt.
449. Kaufmann Ign. — Hónig M. szerződés felbont. és 500 frt iránt.
468. Schakovics S. — Eizer János 945 frt.
470. Petkó Antal — Gajcér Pero s trsa 650 frt.

955. Czéh Ján. — özv. ör. Czéh F.-né okirat érvénytelen.
1887. Kelemen M. — özv. Barcza Sz. évenkinti 2205 frt.
2414. Munck A. — Schön Zs. csódtóm. ell. visszakövetelés.
Tóttóssy Béla.

V.
1085. Dr. Nemes Vilmos — Kugler Béla 132 frt 50 kr.
1087. Ifj. Némethy József — özv. Katicy Tósóné 124 frt 81 kr.
2925. A paksi takarékpénztár — Papp Ferencz 93 frt.

III.
1065. Szabó J. — Babochay Zs. 268 frt.
1135. Tavali Istv. — Kis Sám. 70 frt.
1161. Pesti József — Tolnai A. 80 frt.
1196. Cs. Györke M. — Kádi Ján. 100 frt.
1238. Kutasi Ján.-né — Marosi Lajos 100 frt.
1332. Jelusies András — Sajnovics M. 98 frt 70 kr.
2950. Márcz M. — Wein András 21 frt 34 kr.

Zsabokrszky Ferencz.
V.
1267. Domonkos M. — Schönberger A. végrh.

III.
1092. Putnok István — Sterl F. s trsa tkvi ügy.
1099. Kovács M. — öreg. Bika Ján tkvi ü.
1150. Klein J. — Benkő József tkvi ügy.
1210. Nagy Józ. — Leránt Lászl végrh.
1268. Szuly Józ. — Domonkos M. tkvi ü.
1281. Néh. Fingerhut Ede hagyatéki ügy.
1316. Böröcz Ján. — Vesei Istv. végrh.
1336. Ifj. Benke F. s trsa — Herceg Hohenlohe Schillingsfürst Charidea tkvi ügy.
1337. U. az — u az ugyan abban az ügy.
1737. Csonár K. — Bernat R. som per.
1768. Kralitz Ist. — Pireses M. végrh.
1841. Radinovic Gy. — Koloracsza Czvetko végrh.

1882. Paksvidéki takpénztár — Czeimer Ján. végrh.
Gruber Gusztáv.

V.
112. Végh András — Végh Juli s trsai örökösödés.
141. Strausz S. — Mezei M. 557 frt s jár.
161. Berkes Ist. — Kazi Eva örökös.
163. Belső G. — Szabó Ist. birtokper.

III.
1080. Gallai F.-né — Pintér M. végrh.
1629. Szivér István — Deáky Sándor bír. leteti ügy.
2607. Endredi István — Kovács János zárlat.

2632. Paksi taktár — Balázs S. végrh.
2633. Krausz Józ. — Mayer Gy. végrh.
2652. Mislzai Gy. — Spitzer M. előleges bírói szemle.

II-ik polgári tanács.

Kisfaludy Imre.

V.
27. Kovács E. — Kovács Andr. s trsa örökösödés.
38. Matán R. s trsa — Matán B. végrend. érvtl.
336. Vész Jak. s trsa — Schrempf Ján. ingatl. kiadása.
358. Pongráz A. — Harangozó P. örök.
885. Jarmuts Ist. — Osztrognai Gy. öröksej.
2061. P. Szigethy Gy. — Szalai E. holtta nyilv.

Bócz Alajos.

V.
3032. Kurecz K. — Durs K. válóper.
III.
210. Mantner F. — Wagner A. 257 frt.
224. Szaipk. — Armbrust H. 50 frt 25 kr.
233. Gyuró József s trsa — Vajnovits Izs. 66 frt 20 kr.
251. Maml József — Hofecker József 222 frt.
1928. Pécsi P. — Freund H. 93 frt.
2385. Malek F. — Ribarics K. 98 frt 55 kr.

2839. Özv. Németh An. — Molnár Ján. gyermek tartás.
2934. Czenczinger F. — Simon A. 100 frt.

Büntető tanács:

Dr. Lukács Adolf.

V.
337. Cselle Lajos súlyos testi sértés.
340. Müller József s trsa súlyos testi sértés.

343. Kohn József becs. sért.
346. Öreg Kiss Benke József s társai súlyos testi sértés.

350. Öreg Váni Istv. s trsa lopás.
III.
290. Bárác Julia becs. sért. s rágalm.
298. Timár Jánosné suly. testi sért.
305. Szalác László rágalm.
309. Jankovics Gy. s trsa jogtal. elsaj.
313. Filipics József becsület sértés s rágalmazás.

Balog Károly.

V.
71. Lénárt Istv. hamis eskü.
1103. Takács Márk okirathamisítás.
1104. Kosztrics Gy. szánd. emberölés.
1105. Dr. Vajda Károly zsarolás.
1185. Buchler Regina család.
1250. Lerák B. gyújtogatás.

III.
522. Kalmár J. súlyos testi sértés és becsület sértés.

536. Kulcsár Sándor lopás.
649. Pajan József lopás.
700. Tóth Mihály lopás.
539. Krausz Ignác tulajd. ell. kihágás.
572. Ruppert J. s trsa rágalm.
578. Drecher Ferenc közönség elleni kihágás és becsület sértés.
585. Pfeffer József vallás ell. kihágás.

Elintéztett ügyek.

Polgáriak:

Helybenhagyva:

197. — 198. — 199. — 1378. — 1925, 2307. — 2311. — 2320. — 2331. — 2366. — 2404. — 2617. — 2630.

Megváltoztatva:

168. — 1331. — 1380. — 1382. — 1777. — 2239. — 2308. — 2386. — 2524. — 2544. — 2574.

Részben megváltoztatva:

202. 470. — 1087. — 1267. — 2392, 2453.

Megsemmisítve:

1492. — 1738.

Rendelvényileg:

1829. — 2314. — 2419. — 2454. — 2455.

Feloldólag:

424. — 449. — 468. — 2289. — 2825.

Részben helybenhagyva, részben feloldva:

188.

Részben helybenhagyva, részben visszaszűntetve:
2313. — 2507.

Ülésen kívül:

2654. — 2799. — 2856. — 2857. — 2858. — 2861. — 2862. — 2974. — 2975. — 2976. — 2977. — 2978. — 2979. — 2980. — 2981. — 2982. — 3042. — 3054. — 3055. — 3056. — 3057. — 3066. — 3067. — 3068. — 3069. — 3070. — 3072. — 3090. — 3102. — 3103. — 3104. — 3105. — 3106. — 3107. — 3108. — 3109. — 3110. — 3111. — 3112. — 3113. — 3124.

Büntető tanács.

Helybenhagyva:

340. — 1185.

Megváltoztatva:

71. — 1105.

Részben megváltoztatva:

343. — 346. — 350. — 1104.

Megsemmisítve:

1103.

Feloldva:

337.

A betetőzés.

Aminek már ez előtt tíz évvel kellett volna megtörténnie, amit lapunkban is oly sokszor hangoztattunk, sürgettünk, az végre hosszas megfontolás után a napokban megoldást nyert. Városunk népoktatásügyi viszonyai: az ügybuzgalom, a munkásság, a hatóság meleg érdeklődése és jóakaratu támogatása mellett a tanítók anyagi ellátása és biztosítása, ugy az ezek kapcsán elért siker anyira előhaladott színvonalon állanak, melyhez hasonlót hazánk kevés városában találunk. Erre hivatkozhatunk büszke önértettel, ezen körülményből meríti nagyrészt Pécsvárosa közönsége is a világ előtt, az értelmese, intelligens híveket. Népoktatásügyi szervezetünkben egy hiány azonban mégis mutatkozott, melynek eloszlata évről-évre mindjobban kívánatos, sőt közszükségé vált, t. i. a polgári leányiskola igazgatói állásának végleges szervezése, a belvárosi leányiskolának létesítése után annak négy osztályúvá kiegészítése és összes népoktatási intézményüknek egységes felügyelet alá vonása. Ezek nélkül népoktatási szervezetünk nem volt tökéletesen mondható, ezen hármias követelmény hiányában nem állhat az ügy azon niveau-n, melyet a haladó kor és az állandó gyarapodási viszonyok méltán megkövetelnek. Ezek létesítésére nem lesz nehéz oly intelligens város közönségének azon csekély többletet meghozni, mely szívesen adta eddig is sok ezerre menő áldozatait a népnevelésügy oltárára, legrádjább kincesi kiművelésének alapítására. Ez ügyek tanulmányozására és javaslattevéladásra az iskolaszék kiküldött kebeléből egy bizottságot, mely abban állapodott meg, hogy a tanítóóság dícséretes ügybuzgalma mellett még lényeges követelmény az oktatás intenzívebb megoldásához az egységes vezetés, mely nagyobb városokban már meg van, — továbbá a polgári leányiskola igazgatói állásának végleges rendezését elodázhatlanul szükségesnek találta, hasonlóképe a belv. leányiskola kiegészítését.

Ez ügyben tartatott hétfőn iskolaszéki ülés, miről a következőkben számolunk be.

Aidinger János kir. tan. polgármester isksz. elnök a gyűlés megnyitásával kapcsolatban kiemeli, hogy dacára a járványokozta gató körülményeknek, tudomása szerint az évi zárviszágatok sikeres eredményt tüntet fel. Egyidejűleg felhozza, miként az iskolaév végén teendők meg mindazon szükséges intézkedések, melyek az új iskolaév sikeres megkezdését és befejezését biztosítják. Mielőtt azonban a tárgysorozat pontjainak tárgyalását eszközölné, felolvastatni kívánja a kiküldött választmányának erre vonatkozó javaslatát. A bizottság ezen jelentését, mint Majorossy Imre főjegyző kitünő tollának becses művét az iskolaszék nagy figyelemmel hallgatta. A jelentés a helyzet alapos ismeretével, az ügy jelen állását minden oldalul megvilágítva s mélyreható szakszerű megokolással szerkesztetett. Első sorban a polg. leányiskola igazgatói állás szervezése tekintetében egy ott működő igazgató alkalmazása ajánlatik, ki 8-10 heti órában tanítana. Ezen állásra az intézet érdekében kipróbált oly tanférfiura van szükség, ki jellem, erély tekintetében is az intézeti fejelem fontartására alkalmas, ki egyuttal a

polgári leányiskola meglazult viszonyait fejleszteni és egyértelmű összműködést üdvösen megteremtteni is képes. Ezen igazgatónak törzsfizetését 800 frt, 300 frt lakpénz és 200 frt igazgatói pótlékban állapította meg a bizottság. Ez állásra Reberics Imre belvárosi néptanítót hozza javaslatba, mint a kibenn mindazon kelleknek megvannak, melyek ezen intézet sikeres főlirágzására alkalmasak, sőt a polgári leányiskola létesítése óta a munkatantást is vezeti, ki buzgó működése mellett a tanügyi irodalom terén is hosszú évek során át tevékeny munkásságot fejtett ki és a mellett, hogy a bizottság véleménye szerint a polgári iskola ügye és jövője jobb kezre nem bízható, ezen állásra való meghívása a törvény ez irányú rendelkezésébe sem ütközik.

Egry József a célba vett rendezést helyesnek találja annál is inkább, miután a költségöbblre a helypénzfőlöslegetből a bizottsági jelentés értelmében van fedezet. sőt a hivatal reformokat oly üdvösnék tartja, hogy községi pótdából is hajlandó a megkívántó összeget megszavazni; a javaslatot egész terjedelmében elfogadja.

Papp József nem ért egyet a választmánnyal, noha az ajánlott igazgató ellen semmi kifogása, de az anyagi állapotokra való tekintetből nem szavazta meg a javaslatot.

Aldinger szerint Papp egyoldalul fogja föl a javaslatot, nem szabad visszariadni ez újabb csekély áldozattól, mert akkor a 400 frt, mi a polgári leányiskola főtartására fordítatik, az igazgatói állás végleges szervezése nélkül hiabavaló pénzkidobás.

Böhm C. F. szintén nem találja indokoltanak az egész javaslatot, inkább e helyett a külvárosiaknak fizetését egyenlővé óhajtja tenni a belvárosiakéval.

Aldinger ez ellen beigazolja, hogy a külvárosiak tisztességes díjazásról gondoskodva van és előléptetési hely buzdítás szempontjából is kell hogy legyen.

Bolgár Kálmán tartozó kötelességnek tartja célszerűség és ökszerűség szempontjából az igazgatói kérdés rendezését, miután nálunk a nőnevelés nem éppen virágzó állapotban van és nem akarja a már szép fejlődésnek indult intézményt a folytonos torzalkodás, veszedelmek és fejelemelenség káros következményeinek kitenni. A reá fordított költség meg fogja hozni a gyümölcsöt, de meg rendszeres igazgatói vezetést a törvény is köeli.

Jobasz László szerint az államlebb tisztviselője a tanító és a mit az anyagiak terén veszünk, módot kell nyújtani arra, hogy az szellemi fejlesztés útján kárpótolni lehessen. A városnak nem lehet hivatása tőkét szerezni, hanem a jövőnek kultúrát adni, szellemi kincseket hagyni. Föltétlenül elfogadja az egész feljavított tervezetet.

Tamás és Ferenc hivatkozva a phylloxera pusztításra, a jövő borzasztó képe tünik szeme elé, de ha már a polg. iskola meg van, fent kell tartani és versenyképessé tenni. A javaslat ezen pontjához hozzájárul.

Szeberé Nándor szerint a háztartás sem állhat fön vezető nélkül, nemhogy egy nyilvános intézet, ezt már 10 év előtt kellett volna megtenni, elfogadja a javaslatot.

Ezután elnök felállással döntet a bizottsági javaslat és pontja fölött, mi nagy többséggel elfogadtatt.

Következett a belvárosi leányiskolának a IV. osztályal való kiegészítése. A választmány e célból egy hely. segédtanítónói állás szervezésére szorítkozik, melyre 400 frt törzsfizetés és 100 frt személyes pótlékkel Kovács Mari segédtanítót kívánja alkalmazni.

Hartl Ferenc ezt nem helyesli, kivánja, hogy ez állás is legyen rendes és nyújtassék alkalom az idős érdemes tanítóknak előléphetni. Szzeberé hasonló értelemben nyilatkozik s e tétel is Aldinger megnyugtató felvilágosítása után egyhangul megszavaztatott.

Harmadik tárgy, az összes tanintézeteknek egységes vezetésére irányuló felügyelő igazgatói állás szervezése, melynek szüksé-

gességét a bizottsági jelentés behatóan indokolta. E mellett a l n ö k szóval is jónak látta a t. iskolázék tagjait elváltat kötelezettségeik teljesítésére figyelmeztetni, miután néhány kivételével az iskolákat éppen nem látogatják. Már most is 46 osztály van, ó nem teheti, hogy az általános felügyeletet gyakorolja és ha az iskolázék mind szakembérből állana, ugy ez el volna kerülhető. Kell, hogy az alkalmazott fiatal tanítók utbaigazítást nyerjenek, a testület kebelében é r d e k - ö s s z e t k ö z é s e k, széthúzó kiegészítessenek, a tanítók közt egységes működés teremessék s t. b. Hosszu vita után a többség e javaslatot, melyben a a bizottság Schneider István testületi elnököt mint érdemekben kiválóan gazdag s fáradhatatlan tevékeny belvárosi ig. tanítót ajánlja, elfogadja, valamint a részére megállapított 1000 frt törzsfizetést, 250 frt lakbért is. Az így megüresedett belvárosi igazgatói állásra Repics Vince, a polgári leányiskola eddigi ideiglenes igazgatója választott meg. Az így elő álló költségöbbllet összesen 3010 frt.

H I R E K.

Rendjel adományozás. Ó Felsége a király Gasteinban, július 6-án kelt legfelsőbb kéziratával dr. Dulánszky Nándor pécsi megyéspüspöknek az első osztályú vaskorona rendet díjmentesen, Kirstein Ágost műépítésznek, Dulánszky Adolf főispán kormányzóknak és Hinka László püspöki jogtanácsosnak a Ferenc-József rend lovagkeresztjét adományozta.

Hymen. Dr. Kálmán Miksa pécsi főreáliskola tanár f. hó 7-én oltárhoz vezetve Budapesten Kovács Etelka urhölgyet. — Dr. Raics Lázár ügyvédjelölt eljegyezte Stajevits János mohácsi bíró leányát; Olga k. a. t.

Tiszteletbeli kinevezések. Kardos Kálmán főispán a hétfői közgyűlésen Vanis Sándor dardai szolgabíró t. b. főszolgabíróvá, Pakusz Gyula siklósi ügyvéd t. b. ügyészként és dr. Rónaky Kálmán közigazg. gyakorolót t. b. aljegyzővé nevezte ki.

Baranyavármegye monographiája ügyében kedvező fordulat állt be, amiről örömmel vesznék tudomást. Ezelőtt pár hóval ugyanis Várady Ferenc megyei alveleltárnok ki a monographia anyagi segélyezése céljából fordult a megye közgyűléséhez, kérésével miután a megye e célra alappal nem rendelkezett, elutasított. Várady Ferenc ur, e viszonyokkal számolva, bár a monographián folyton lankadatlan buzgalommal dolgozik, annak létesítését, miután az tetemes pénzáldozattal jár, érhető aggodalommal tekintett. Ez aggodalmakra azonban nem remél derű következett. Kardos Kálmán főispán ugyanis a hétfői közgyűlésen hódolattal emlékezve meg Ó Felsége Pécsét időszerűen, egyuttal beszámolt a fogadtatás költségeire, a megyei birtokosok által tett önkéntes adományokról, melyek tetemes fölölseget tüntettek föl. E fölölsegből a közgyűlés 500 frtot Baranyamegye monographiájának költségeire, 500 frt pedig a kezelő és segédhivatali személyzet nyugdíjalapja gyarapítására szavazott meg, a fölölsegből többi része apróbb összegekben jótékony célokra fog fordítani. A legnagyobb elismeréssel kell ez intézkedéseket, különösen a monographia segélyezése vonatkozó tudomásul vennünk. Itt az ideje, hogy é téren valamit tegyünk; és pedig minél előbb, nehogy a még most rendelkezésünkre álló adatok veszendőbe menjenek.

Szép ünnepélynek voltak tanúi Apar község lakói folyó hó 5-én, midőn Hanter Illés, a cist. rend tagja és pécsi főgymnasiai tanár, szülőhelyén mutatta be nagy és fényes segédlettel első szent mise áldozatát az Úrnak Pécsről, Bonyhádról és vidékéről sokan sereglettek össze az ünnepélyre, különösen rend- és tanártársai, élükön a pécsi rendház

főnöke és főgymn. igazgatója, az általános ismert és tisztelt Incedy Dénes. A manufactur Zsínkó István pécsi kanonok volt, az ünnepi szónoklatot pedig Magenheim József, pécsbelvárosi plébános tartotta. Az egyházi ünnepélyt Bitter Péter vendégzerető házánál vídám lakoma követte, melyen a már említettek kivül részt vettek Pechy József tolnai prépost, Ajaky Jenő varasdi esperes, dr. Szilvassy Mihály szászvári esperes, Pintér József bonyhádi és Wosinszky Mór apari esperesek, azonkívül a környék papsága igen szép számmal. Ott voltak a világiak között Döry Pál főszolgabíró, dr. Pozder Károly budapesti főgymn. tanár, Szuly János pécsi ügyvéd és sokan mások. A pohárközlést sorát Zsínkó kanonok, az ünnepelt Incedy igazgató megnyitván, hosszú sorban következtek a többiek. A fiatalág delután táncra kerekedett és a jökdév annyira átvette uralmát, hogy még az öregek közül is többen csak reggel felé tértek nyugalomra. Emelte az ünnepély fényét és kedélyességét azon körülmény is, hogy az új misés édes atyja ugyanezen napon ülte tanítóságának 25 éves évfordulóját.

Egy kis statistika. Az alispán évenyegedés jelentéséből fölemlítjük, hogy a megyében a lefolyt negyedévben az állategységügy igen kedvezően volt, pusztítván a száj- és körömfájás a szarvasmarhaállományban. Tízkar volt 12.324 frt 60 kr., mely összegből 6002 frt volt biztosítva. 3 porosz alattvaló: Saxer Justus, Schuth Vilmos és Schuth Vince bonfusitatta magát, az állampolgári kötelekéről pedig 2 elbocsátott. Katonaköteles újone volt 4718, ebből bevált 791, a póttartalekba jutott 187, a honvédpóttartalekba pedig 18. A löszályozás alkalmával talátozott 54.190 ló, ebből alkalmasnak talátozott 4797, lovasszekeér van 23.826, ökrös sekeér pedig 3547. — Fegyelmi ügy van folyamatosan 3 körjegyző ellen és az alispán kijelenté azon meggyőződés, hogy ez ügyek lebonyolítása után a körjegyzői kar ellen nem lesznek kifogások tehetők, a mi óhajlandó is.

Elűnt. Papé Sándor tolnavármegyei központi szolgabírósi irnok nyomtalanul elűnt. Iróasztalában több levelet hagyott eltűnt, melyek közül a bátyjához: Papé Déneshez irban kijelenti, hogy ne keressék, hanem nyilvánítsák holtnak, mert ő ugy sem jó többé elő. Az eltűnés oka eddig ismeretlen.

Halálozás. Deutsch Zsigmondné szül. Münz Róza meghalt f. hó 11-én, életének 25-ik évében. — Fábri Zsuzka Andor meghalt f. hó 13-én, életének 5-ik évében.

Villámcsapás. A tegnapielőtti vihar csak nem vonulhatott el jeltelenül városunk felett. Delután 4 és 5 óra között beűttöt a villám a megyeri malom egy istállóhelyiségebe, melyből a városi bikákat sikerült kihajtani. Az istálló félig legett.

A gyermekek koresmai mulatózásának megakadályozására Triaier Károly mohácsi főszolgabíró a következő rendeletet adta ki: „Több oldalról pamasz emeltett, hogy a mindennapi és ismétlő iskolába járásra kötelezett mindkét nembeli gyermekek, ide értve az iparos tanoncokat is, a koresmai nyilvános mulatósgoknál megjelennek, sőt a korukhoz nem illó mulatózásokban ténylegesen is részt vesznek. Ezen, a jó erkölcsöket megmetelyező és így a jó létnek alapját és a családok boldogságát felűlő és kárhözátandó szokásnak, igazabban rendtelenségnek megszüntetése céljából felhivom jegyző urat, miszerint községeik előjáróit ezen rendeletem közlése és kellő megmagyarázása mellett késedelem nélkül utasítsa, hogy községükben közzé tegyék, valamint a mindennapi és ismétlő iskolára kötelezett gyermekek szűlőit illő módon figyelmeztessék, hogy ők levén hivatottak és kötelesek gyermekeik erkölcsi élete felett örködni, azokat a koresmába járástól eltiltsák és visszatartásuk annál is inkább, mert előforduló panasz esetén őket, t. i. a szűlőket fogom első sorban felelősségre vonni, sőt a körülményekhez

képest megbüntetni. A községi előjárásnak továbbá felelősséggel párosult kötelezésévé teszom, hogy ezen rendeletem megtartását akként ellenőrizzék, hogy egy elüljáró a korcsmai táncmulatságoknál megjelenven, a netán ott megjelenő iskolás gyermekeket eltávolítani és az engedetleneket, ugy azok szüleit a jegyzőség útján nekem bejelenteni tartozik. Ezen rendeletem az iskolaszéki elnök és tanító urakkal oly felkerés mellett közlendő, hogy az iskolaköteles gyermekeket ez irányban figyelmeztessék, továbbá ellenőrzés végett a m. kir. csendőrőrsöknek közvetlenül kiadatik.

Korrepetitor. Egy 3—4. gymnasiumi osztályt végzett fiu, aki egy első gymnasiumbeli fiuval a szünidő alatt kissé correpetálna, kerestetik teljes ellátás és fizetés mellett a vidékre. Bővebb értesítést ad a kiadóhivatal.

Izgalmas jelenet játszódott le vasárnap délután a balokányi tónál. Egy a munkásnépszályhoz tartozó ember, miután Bachusnak már tisztességesen áldozott, 5 éves fiával beleült egy csónakba. Persze a korcsmáros szék nélkül adta át a csónakot a rongyos pár krajcárért, nem is gondolva azzal, hogy esetleg két emberélet eshetik áldozatul a csónakozásnak. Csakugyan alig bocsátták el a csónakot, már is az első evezőcsapásnál az egysúlyt vesztett ember kifordult a csónakból és fején felül merült a tó víze alá. A kis gyermek halálsápadt lett az ijedség hatása alatt, majd néhány másodperc után feltűnt az elmerült alak és tőle telhető erővel iparkodott a csónakba visszamászni, mi végre is sikerült, mi alatt a gyermek nem kisebb veszedelemben forgott mint hogy elmerüljön. Nagy csödlülés támadt erre a tó partján, hasztalan követelték, hogy szálljon partra, — vagy gyermekét adja ki, mert gombában felelte, hogy senkinek sincs köze ahhoz, ha ő bár mit is tesz gyermekével. Végre többnek együttes erővel sikerült a csónakot partra hozni és a gyermeket apjával a halál torkából kiemelni. Azt hittük, hogy rendőrségünk tökéletesítésével és szaporításával az ily látogatott helyeken legalább ünnepnapokon éber felügyelet leszen, de sajnosan tapasztaltuk, hogy itt mindenkit láthatunk, csak rendőrt nem.

A Szentlőrincz-naíci vasut engedélyesényi kérvényt intéztek a megyéhez, a létesítendő vonalra 100000 frt segélyt kérve. Az állandó választmány 1892. januártól kezdve 10 éven át 5000 frt segély megadását javasolta. A tárgyhöz hozzá szóltak Berkly József, Benkő Gyula a kérvény mellett és Szily László alispán az állandó választmány javaslata érdekében, mely el is fogadtatott. Felszólt még Szieberth Nándor, ki a segélyezést egyáltalában ellenezve, hangsúlyozta, hogy a pécsi járás utvonali nagyon rossz állapotban vannak és hogy e járás utvonali nincsenek kiegészítve, adatokkal támogatva fölszólalását, melyek megérdemelnék, hogy alkalomadtán figyelembe vétetnének.

S z i n h á z .

Pénteken július 10-én Elektra tragédia 5 felvonásban, Irtá Sophokles, fordította Csiky Gergely.

Nagy merészség volt e szigoruan klasszikus és nagyjában véve keveset érdeklő darabot, egy nyári saison végén s hozzá még nem is Jászay Marival előadatni. A szinkört betöltő szép számú és intelligens közönség azonban, valamint a fokozatos érdeklődés, melyet a darab folyása és a címszerep személyesítője iránt tanúsított és az egyes felvonások végén felhangzó zajos taps, melylyel megelégedésének adott kifejezést, a merész vállalat sikerét igazolta.

Szilágyi Berta Elektraja ha egészben véve nem is valami nagy művészi, de igen kielégítő, jó, mondható. Meglátszott rajta a szorgalmas és beható tanulmányozás s tanúságot tett Szilágyi nagy akaraterejéről és folytonos haladásáról.

A 4-ik felvonás végén 7-szer hívták a lámpák elé, ami nálunk nagyon sokat jelent

s mondatjuk, hogy kevés vidéki szintársulatnak van oly hősnője, ki Elektra szerepével oly sikeresen küzdhetne meg, mint megküzdött vele Szilágyi Berta.

Az egész darab a társulattól meg nem szokott szigoru praecisioval és klasszikus méltósággal folyt és a többi szereplők is, ugy mint S o m o g y i n é (Klytemnestra), A n g y a l I l k a (Crysotheus), G e r g e l y (Orestes), S á r d y (Aegystos), D e z s e r i (N-velő), valamint a kar is dicséretet érdemelnek.

O r p h e u s a pokolban szombati előadása igazán élvezetes estje volt a színház-látogató közönségnek. Vajmi ritkán történik meg, hogy vig, derült, mosolygó, nevető arcokat látunk a színpadon — s igazán mily jól is esett látnunk, hogy a színpadon mindenki nevet, táncol, jó s kevésbé jó vicceket farag, szerepéhez told a saját ötleteiből — s még hozzá teszi: én csináltam! Neveztünk is akkorakat, hogy két esztendő aszthmatikus rohamaim bizonyosan elmaradnak tőle fél esztendeig. — De kezdjük előlről. — Mikor beléptem, mindjárt meglepett az új függöny — rud nélkül! — Én kérdeztem is egyik mellettem ülő kolléga urat, hogy hol a rud — de helyette egy mögöttünk ülő felelt meg lehetőszen a »Pécsi Figyelő« modorában! Ez elég volt ahhoz, hogy jó hangulatomat korlatoljam. Nem is nevettem mindaddig, míg P i n t é r vasvilla szigonya meg nem görbült, ez volt az első jó vicc. Mindjárt utána következett a második, mikor szép asszonyát a »pécs-baresi« vasuton szállította a pokolba. Nem rossz gondolat! — Ezzel aztán megkezdődött az ötlet-ár... Csakugy sziporkázott az egész szereplő személyzet, de mégis mindnyájukat lefőzte S á r d y »Wer ist der Narr? Der Polgár!«-ja. — Egy körülmény azonban unikumma tette a tegnapi estét sajnálhatják mindazok, kik ott nem voltak, hogy nem hallották: S z i l á g y i B e r t a énekeit. — Énekel, sőt még lelkes tapsolója is akadt, valaki, a ki valószínűleg a tegnapi Elektra akarta — pötlőlag — nyolcadszor kihivatni.

K o c s i s E t e l olyan enni való volt, mint egy kis cukros baba, ugy táncolt, játszott s énekel — még pedig szépen — azon a színpadon, hogy rajtam kívül még valószínűleg százan elfogadták volna, a kis gixer dacára — istennőjüknek. — Bacskey Julesának kitünően áll a hirtelen szőke paróka — s régi dolog, hogy gyönyörűen tud mosolyogni. Vele csak D e z s e r y, a gyönyörű Jankó állja ki az összehasonlítást, a ki spanyolviaszk létere is elragadón énekel! Ő meg a Rókus kut vizétől eshi-pett be. De ime: én itt sorba veszem a szereplőket mintha kritizálni akartam volna őket, pedig ments Isten, hisz még Jupiter P o l g á r Ernest hosszúsáru pipáját sem említettem fel, meg az apró vizitli kártyáit sem; ezeket pedig mind mint oly eszközöket kellett volna felemlítenem, melyek nagyan közreműködték az est sikerének emeléséhez. Végre még csak K á d a s remek Merkur futását kell megdicsőernem, hogy teljes legyen referádom, mely mint színházi kritikám az idén első; de hisz irtam volna én már többet is az idén, de tehetek én róla, hogy mint mondják — az én hivatásom csak az volt eddig, hogy a felvonások számláljam, mely hivatásomat híven be is töltöttem egészen »Elektra«-ig, mikor is elhibáztam az olvasást — és csakugyan a néző közönség is ülve maradt s még az ötödik felvonás után is várta a — hatodikat. Tehát nem csak én mértem rőf — azaz felvonás száma a darabokat, hanem mint a példa mutatja még is. (Ne busuljon, a jövő szini idényre majd előléptetjük Önt, hanem akkor nem szabad ám se a szépen mosolygásról, sem a cukros babáról irni, mert különben belekerül a Jankóba, az pedig rettenetes valami ám! A szerk.)

Hétfőn július 13-án H o n t i M a r i, a társulat népszimű énekesnőjének javára »A c s ö k o n s z e r z e t t v ö l e g é n y «-került színe, nem nagyszámú közönség előtt.

A jutalmazottat, ki kedvesen játszott, tisztelői több virágcsokorral és egyéb ajándékkal tüntették ki: A 2-ik felvonásban előforduló Dezséri, Polgár és Bodroghynéből álló vándorszínész társulat kivételével, mely a közönséget jól megkacagatta, az előadásról, mely ez évadban az utolsó előtti volt, éppenséggel nem mondhatni valami különösét.

A kiadóhivatal üzenete.*)

Dr. H. B. ügyvéd urnak Szegszárdon. Az ügydarab száma 830/91. Előadó Graff Károly, ki azonban most szabadságon van.

Sebetzky A. ügyvéd urnak Duna-Földvár. Az ügydarab száma 390/91. Előadó Gruber Gusztáv.

* Előfizetőinknek szivesen szolgálunk e helyen hozzáink intézett kérdésekre pontos értesítéssel.

Feljels szerkesztő s laptulajdonos

F E I L E R M I H Á L Y .

Univ. Med.

dr. Löwy Ignác

Király utca 31.

A nagyérdemű közönség becses tudomására adja, hogy nála mindennemű **fogászati műveletek** a tudomány legujabb vívmányai szerint végeztenek, u. m.: **fogtömések**, még pedig nemcsak korona, hanem **gyöktömések is, foghuzások, rendellenes fogak szabályozása, műfogak beillesztése** stb.

Arak mersékeltek.

A végzett műtétek tartósságáért garancia vállalatik. 3522

45 év óta hírneves különlegességek.

P O P P Anatherin-szájvize 50,1frt, 1.40 a legjobb szájtisztító szer minden fogászajjal ollen.

P P P Anatherin-fogpasztája, 70 kr a fogak tisztítására és a fogvess erősítésére.

P O P P Aromatikus fogpasztája 35 kr. a legjobb fogtisztító szer.

P O P P fogpora 63 kr. a fogakat hófehérré teszi.

P O P P fogtömjője, 1 frt melylyel mindenki odvas fogait ómaga betömheti.

E szereket számos orvosi kitünőség vizsgálat meg és ajánlja.

Kaphatók: Pécsset minden gyógyszerüzletben, **Alt és Böhm, Paöher Ede, Lang H. és fia, Reinfeld A., Pfeffermann és Solón, Raab Gábor** üzletében, valamint **Magyarországon** minden gyógyszerüzletben illatszerezésnél, droguistánál és főmobb üzletben és

Dr. P O P P J. G.

cs. és k. és görög kir. udv. fogorvos és udvari szilónál Bécs, I., Bognergasse 2. 3460

NACH AMERIKA.

Fahrkarten bei der 3382

Niederländisch Amerikanischen Dampfschiffahrts Gesellschaft.

Kolowratring 9 **WIEN.**

IV Weyringgasse 7a

Prospecte u. Auskünfte promptest u. unentgeltlich.

Kürzeste, schnellste und billigste Reise

Pályázat kántortanítói állásra.

Tolnamegye, Tolna nagyközségben a róm. kath. kántortanítói állás megürülvén, erre ezennel pályázat hirdettetik.

J a v a d a l m a z á s a :

1-ször 880 frt azaz nyolczszáznyolczvan forint o. é. a községi pénztárból évnegyedes részletekben.

2-szor. Egy-nyolczad (1/8) kútelek haszonélvezete, melynek évi haszonbéré — ha kiadatik — 60—70 frt. Adóját a kántortanító fizeti.

3-szor. A keresztelesek, esketések, temetések, requiemek stb. egyházi lánkésekben folyó stóla átlag 350—400 frt. Lakás, fűtés s egyéb természetbeni illetmény nem adatik, de mégis tartozik a templomhoz — a mennyre lehet — közel lakni.

K ö t e l e s s é g e :

1-ször. Egy elemi osztályt önállóan vezetni illetve tanítani magyar és német nyelven.

2-szor. A mindennapi, vasár- és ünnepnapra szent miséket, vecsernyéket, processiókat s általában az évben előforduló összes egyházi ténykedéseket és ájtatosságokat előírás szerint magyar vagy német nyelven énekelni.

3-szor. Egy okleveles, a magyar és német nyelvet szóval és írásban bíró s a kántori teendőkben kellő jártasságot tanúsító tanítót tartani az iskolaszék bejegyzésével, ki neki a szükséghez képest nemcsak az iskolában, de a kántori teendőkben is segídeket köteles. Ezen segédtanító fizetéséről, élelmezéséről s a községtől nyerendő szobájának téli fűtéséről a megválasztandó kántortanító köteles gondoskodni.

4-szer. A lelkeseknek a kereszteleseknél, esketésnél és a betegek gyóntatásánál vagy személyesen segédkezni, vagy helyette e teendők végzésére egy alkalmas egyént (szolgát) megbízni.

Pályázni óhajtok előtanulmányait, tanítói képességtüket igazoló oklevelüket, a magyar és német kántori teendőkben és orgonálásban való jártasságukat s netán egyéb előnyükre válható képességeket igazoló okmányaitk ngos és főtiszt. Pécsy József prépost, iskolaszéki elnök urnak 1891. évi július hó 31-ik napjáig bezárólag Tolnára (Tolnamegye. pósta helyben) küldjék be, mert ezen napon túl érkező folyamodványok nem vétetnek figyelembe. A választás 1891. évi augusztus 6-án lesz.

Kelt Tolnában, 1891. évi július 1-én.

Lengyel F.

iskolaszéki jegyző.

Csak 14 napig!

Pécsett a buzatéren!

Naponta 2 nagy előadás:

d. u. 6- és este 8^{1/2} órakor. Vasárnap 3 nagy előadás. D. u. 4, 6 és 8^{1/2} órakor.

Montenegro nagy állatsereglete

Spanyolhonból.

Európa legnagyobb és legtartalmasabb állatsereglete, mely áll a világ minden részéből való **100 vadállatból**, melyek 24 wagonban szállítatnak, képviselve 200.000 frt értéket, külön e célra épített, szabadalmazott és minden vihartól védett tündéresen világított sátorban, — mely **3000** embernek ad helyet, van felállítva.

Naponta 2 nagy idomító előadás

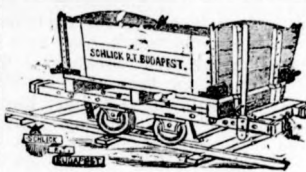
összekötte az összes vadállatok etetésével és pedig d. u. 6 és este fél 9 órakor. Az idomító előadások a jelenkor 5 leghíresebb idomítója által tartatnak. **Mister Felix ur**, Amerikából, ki hidegvér és merészség tekintetében fölülmulhatatlan, minden előadásnál **hat afrikai oroszlánt** vezetend elő. **A négy királytigris** mutatványai, előadva Wirt Wenzel ur által, ezen idomítás minden eddig látottat fölülmul, **3 éjszakai jeges medve** elővezetése a félelmetlen Kornelius ur által. Elővezetése és mutatványai **„Baba”** óriás elefántnak, az utólrhetetlen elefántidomító **E. Charles** ur által. Végül krokodilok és alligátorok bemutatása **Lola Montenegro** kisasszony által.

Nyitva naponta reggel tíz órától kezdve.

Bélepti díj: 1 hely: 60 kr. 2 hely: 40 kr. 3. hely: 20 kr. Katonák örmestertől lefelé és gyermekek: 1. hely: 30 kr. 2. hely: 20 kr. 3. hely: 10 kr. Iskolák a tanáruak vezetése mellett 1. hely fejenként 10 kr. Szünetek alatt egy jóhírű zenekar játszik.

Bade A.
üzletvezető.

Montenegro Eduardo
igazgató és tulajdonos Spanyolhonból.

Szállítható mezei vasutakat

gazdasági, erdészeti és ipari célokra legjobb kivitelben jutányos árákon, továbbá:

Schlick-féle

mélyítő és egyetemese acél-ekéket (Sack-rendszer) jelentékenyen leszállított árák mellett szállít a

SCHLICK-féle

vasöntöde és gépgyár részvény-társaság
BUDAPESTEN. 3594

20/891. sz.

Hirdetmény.

3589

Árpád telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság által a pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 9310/891. számú végzése alapján, melylyel a 8341/891. sz. végzés a 20184/891. száma ig. min. rendelet értelmében kiegészítve lett, felhivatnak

a) mindazok, kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a tlkvi hatóságnak 8341/891. számú végzésével f. é. **július hó 2-ra** kitéüzött határnapon megkezdett eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

b) mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik alapján a tlkvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig tlkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886. évi XXIX. t. cz. 15—18. §§-ai és az 1889. XXXVIII. t. cz. 5, 6 7. és 9. §§-a értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdon az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedés kedvezményétől elesnek.

c) azok, akiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztést kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Pécsen, 1891. július 4-én.

Frater Pál kir. tvszéki bírő.

HIRDETMÉNY.

A mágosi önálló árvtárban 1861. év óta következő ismeretlen árvák részére folyó évi január hó 1-én felvett állapot szerint kezelt tömegekre nézve a megyei árvaszékek folyó évi 11979. számú határozata értelmében a további nyomozás elrendeltetett, u. m.:

1. Gábor Ferencz	420 frt.	8. Bernhardt János	180 frt.
2. Márcz Kati	200 frt.	9. Bachmann Vendel	60 frt.
3. Lipovári György	50 frt.	10. Zimmermann József	14 frt.
4. Bachmann Mihály	120 frt.	11. Zimmermann Erzsí	14 frt.
5. Scherer Ádám	250 frt.	12. Zimmermann János	14 frt.
6. Szósz József	950 frt.	13. Wink Ferencz	20 frt.
7. Nöthig Simon	680 frt.		

Miután ezen már régen nagykoruakká vált hitelezők tömegeik kiutalványozása miatt mindeddig nem jelentkeztek s tartózkodási helyök ismeretlen, mielőtt a tömegeknek bírói letétbe való helyezése elrendeltetnék, felhivatnak az említett hitelezők s illetve jogutódjaik, hogy folyó évi **augusztus hó 4-én d. e. 10 órakor Mágocson** (Baranya megye, hegyháti járás) a közjegyzői irodában **Feldl István** kiküldött árvaszéki ülnök ur előtt megjelenve örökségökre vonatkozó jogosultságukat igazoló okiratok vagy egyéb adatokkal igényöket annál is inkább érvényesítsék, mert ellenkező esetben a nevök részére kezelt készpénztömegek a további kamatozásnak beszüntetése mellett bírói letétbe helyeztetni fog.

Kelt Pécssett 1891. évi július hó 10-én.

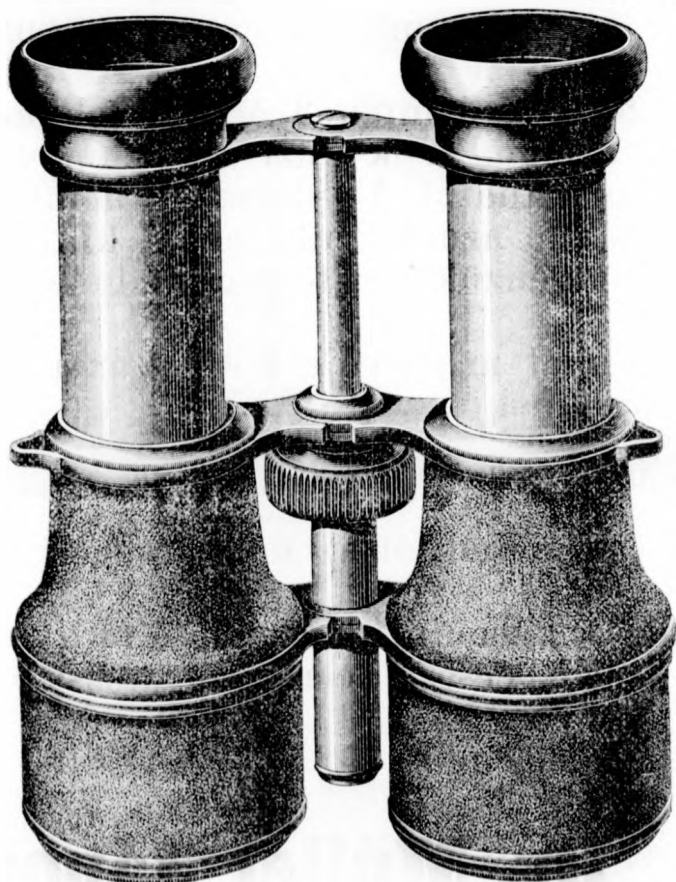
Baranyavármegye árvaszéke:

SEY LÁSZLÓ elnök.

ÉKSZERÉSZ. ÓRÁS ÉS LÁTSZERÉSZ

SCHÖN WALD IMRE

Főzlet: Király-(fő)-utca, a „Hattyu“-épületben. **PÉCSETT.** Műhely: Király-(fő)-utca, Mestríts-féle házban.

Legdusabb választék *gyémántos boutonok, gyűrűk, nyakláncok, melltűk s karkötők*ből legújabb fazonban 20—2000 frtos árban.

Legjobb szerkezetű s elegáns műmunkálatu *uri és női* arany és ezüst lánczok és órák 18 frttól egész 350 frtig.

Nagy raktár különböző s legfinomabb izlésű ékszerekben, u. m. *függők, medaillonok, amulettek, jójouk, láncz-karkötők*, úgy szintén koráll- és granátáruk.

Legújabb divat szerint s nagy műizléssel készült *asztali állványok, gyümölcskosarak, konfekt-tartók, cukorszelenczék, karos gyertyatartók* (girandólok) sat., ugy szintén elegáns mintájú ezüst étszer-készletek 6, 12 és 24 személy számára.

Dusan felszerelt látszer-raktáramból ajánlok orvosi rendelet szerint készült s minden képzelhető alaku s művű *arany ezüst és teknősbékaesont* foglalatu szemüvegeket, *orrzorítókat*, továbbá *színházi, tábort s turista-látszóveket, iránytűket, lég- és hőmérőket*.

Ékszerraktáramnak különös osztályát képezik a *valódi La alpaca ezüst* (berndorfi gyártmányu) *étszerék, asztali állványok, gyertyatartók, cukorszelenczék, kenyérkosarak, boredény-készletek, bor- és sörkancsók* sat.

„Pécsi emlék“ jeligés *arany és ezüst gyűrűk*.

Összes *arany s ezüst* árnim *hivatalos fémjellel* vannak ellátva.

Nagy raktárt tartok *fali-, inga-, szalon-, ébresztő- és iroda-órákban*, úgy szintén *arany- és ezüst-zsebrórákban*, melyekből 3 évi jótállás mellett szolgálók.

Arany- s ezüst-ékszerék, valamint mindenemű órák javítását gyorsan s gondosan teljesítem.

Kívánatra raktáram bármely osztályából készségesen küldök választás végett tárgyakat.

HIRDET MÉNY.

Schwarcz Benő pécsi kereskedő közadósna a Ferenczies-utca 2. sz. a levő bolthelyiségben található, a csődleltárban 129—417 sor-számok alatt felvett

nürenbergi, rövidárak és fehérneműek-

ból, ugy **bolti állványok** s egyéb **felszerelésekből** álló ingóságai, melyeknek összes becsértéke 2225 frt 27 krban, beszerzési ára pedig 5906 frt 63 krban van megállapítva, a csődválasztmánynak 1891. évi július hó 13-án kelt határozata folytán zárt ajánlati tárgyalás utján eladatnak.

Felhivatnak ennél fogva a venni szándékozók, hogy sajátkezüleg aláírt és borítékba zárt vételi ajánlataikat a leltári becsérték 10⁰0-át tevő bánatpénznek vagyis 222 frt 50 krnak bemellékelése mellett

1891. évi július hó 20-ik napjának déli 12 órájáig

dr. Müller János ügyvéd tömeggondnoknál (Pécsett, Kazinczy-utca 1. sz. alatt) benyujtsák, mivel későbbi ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az eladandó tárgyak alulírt tömeggondnok közbenjötté mellett naponta d. e. 9—12 óráig, d. u. 3—5 óráig a bolthelyiségben megtekinthetők, s azok leltára ugy a csődbíróságnál, mint a tömeggondnoknál betekintheő.

A választmány f. évi július hó 20 ikán délután 3 órakor fog határozni az ajánlatok felett, fentartván a jogot azok közt szabadon választhatni, esetleg valamennyit visszautasíthatni. Ugyanaznap délután 4-től—5 óráig, avagy a következő napokon azon ajánlattevők, kiknek vételi ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénzüket a tömeggondnoknál visszavehetik.

A választmány által elfogadott ajánlat megtevője köteles az ajánlatban megígért vételárt a tömeggondnoknál

48 óra alatt a bánatpénz különbeni elvesztésének terhe mellett lefizetni,

mikor is a megvett tárgyakat a tömeggondnoktól azonnal átveheti és átvenni köteles.

A választmány a leltár helyességeért, valamint az eladandó tárgyak mennyiségeért, minőségeért, ugy azok becsértékeért szavatosságot nem vállal.

A bélyeg és jogilleték vevő által viselendő.

Pécsett, 1891. évi július hó 13-án.

Dr. Müller János

ügyvéd, mint csődtömeggondnok.